

Nr 40.

Av herrar **Svedman** och andre vice talmannen **Magnusson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 78, med förslag till förordning om värnskatt, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 78 föreslås, att »Värnskatt skall av fysisk eller juridisk person utgöras med halva beloppet av den statliga inkomst- och förmögenhetsskatt, som författningsenligt påförts eller kommer att påföras den skattskyldige på grund av taxering för år 1939 . . .».

Enligt propositionen skulle således 1938 års inkomster läggas till grund för värnskatten.

Undertecknade finna det mera rättvist och även tekniskt genomförbart att 1939 års inkomster i stället läggas till grund för värnskatten, och vårt förslag innebär sålunda, att värnskatten skall påföras den skattskyldige på grund av år 1940 verkställd taxering samt i den kommun, där den skattskyldige år 1940 taxerats för statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

Vi föreslå, att förskotts- eller provisorisk värnskatt skall erläggas i februari beräknad efter 1938 års inkomst och 1939 års taxering i den kommun, där den skattskyldige är taxerad för sistnämnda år. Erlagd förskottsskatt skall avräknas å den slutgiltigt debiterade värnskatten.

Det torde icke råda någon tvekan om att det är rättvisare att beräkna värnskatten på 1939 års inkomster i stället för på 1938 års. Detta erkännes även oförbehållsamt av statsrådet och chefen för finansdepartementet i motiveringen till värnskatteförslaget.

Vi vilja därför icke nu gå in på någon utförlig motivering i detta hänseende. Den orättvisa och de mycket betungande följder för ett stort antal skattebetalare, som uppstå genom att hänföra värnskatten till 1938 års inkomst, för det fall att denna är mindre än 1939 års, har man i propositionen sökt mildra genom att i § 3 införa en del undantagsbestämmelser. Någon kompensation för de härigenom minskade statsinkomsterna har man däremot icke förutsatt genom att uttaga högre skatt av dem, som varit i tillfälle att till sin fördel utnyttja det förändrade tidsläget och härigenom erhållit högre inkomster.

Båda dessa mål uppnås genom att enligt vårt förslag lägga 1939 års inkomst till grund för värnskatten.

Även i motiveringen för undantagsbestämmelserna framhåller statsrådet, att man för att mildra värnskattens betungande verkan vid inkomstminskning från året 1938 till 1939 bör taga hänsyn till 1939 års inkomst. Det heter nämligen: »I de flesta fall torde dock inkomstsiffran för år 1939 bilda en god utgångspunkt vid den jämförelse, som skall göras med inkomsterna under beskattningsåret.»

Genom att antaga vårt förslag komma alla personer, fysiska eller juri-

diska, som genom minskad inkomst fått nedsatt skatteförmåga, att rättvisare beskattas. Stadgandet i § 3 går emellertid något längre i det att där föreskrives att hänsyn även skall tagas till genom sjukdom, arbetslöshet och militär tjänstgöring nedsatt skatteförmåga. Detta utgör enligt vår mening mycket beaktansvärda synpunkter, men vi vilja påpeka att härmed sammanhängande frågor lösas enklare i samband med vårt förslag, ty om detta antages, kan ansökan om nedsättning av värnskatten inlämnas i samband med deklarationen samt även bedömas i samband med dennas granskning.

De väsentliga skäl, som i motiveringen till propositionen nr 78 anföras mot förslaget att lägga 1939 års inkomster till grund för värnskatten, äro, att detta skulle stöta på svårigheter, vilka »för landsbygden från härads-skrivarhåll betecknats såsom oöverbinnerliga».

Vi ha dock den uppfattningen, att detta påstående måste bero på missförstånd angående huru förslaget, på lämpligt sätt detaljutformat, skulle komma att verka.

Vad först beträffar den provisoriska eller förskottsvärnskatten i februari föreslå vi, att debitering och betalning ske på samma sätt som enligt den kungl. propositionen. På grund av denna skatts provisoriska karaktär böra emellertid en del väsentliga och arbetsbesparande förenklingar genomföras. Skattebelopp mindre än 5 kr. behöva ej uttagas som provisorisk skatt utan kunna direkt påföras den definitiva värnskatten i november. Härigenom minskas antalet skatteposter i hög grad. Vidare böra beloppen å debetsedeln avrundas på lämpligt sätt, så att inga ojämna belopp, som åstadkomma stort arbete vid sammanräkningen, upptagas.

Debetsedeln för den provisoriska värnskatten förses med två kuponger: *en*, som skall biläggas februarideklarationen, angivande skattebetalarens namn och adress jämte värnskattens belopp, samt *en* utgörande ett duplett-kvitto, vilket vederbörligen stämplat skall användas som avräkningsbetalning vid erläggandet i november av den slutliga värnskatten. Genom denna anordning blir arbetet för häradsskrivarna *mindre* och *icke större* än enligt kungl. propositionen. Å den postanstalt eller bank, där betalningen av den definitiva värnskatten äger rum, uppstår icke något vidlyftigt avräkningsförfarande utan arbetet blir lika enkelt att utföra, som om betalningen sker med sedlar, då dessa kvitton endast komma att lyda på avrundade belopp.

Något »delvis resultatöst arbete vid fastställande för nyinflyttade av avdraget för värnskatt» uppstår icke. Detta avdrag är redan fastställt samt bekantgjort genom bifogandet till deklarationen av ovannämnda kupong. Detta gäller såväl för de personer, som bo kvar inom kommunen, som för nyinflyttade. För från kommunen avflyttade införes naturligtvis icke de nya skatterna i längderna för denna kommun. I själva verket skulle egentligen denna kupong vara överflödig, då avdraget direkt fastställes vid upp-bördstillfället genom att kvittot å förskottsskatten användes som betalningsmedel.

För kontrollens skull torde det dock vara lämpligt, att beloppet av den provisoriska skatten med hjälp av kupongen införes å 1940 års kronodebet-sedel.

Det enda arbete som tillkommer utöver kungl. propositionens är be-räkningen av den definitiva värnskatten på den i februari 1940 deklarerade inkomsten för år 1939. Denna skall enligt vårt förslag beräknas efter samma grunder som kronoskatten för år 1939 beräknades på 1938 års inkomster, d. v. s. med 120 % av bottenskattens grundbelopp. Kommer även 120 % av bottenskattens grundbelopp att läggas till grund för beräkningen av in-komst- och förmögenhetsskatten år 1940 på 1939 års inkomster, uppkommer ingen omräkning, utan man kan räkna på samma sätt som enligt kungl. propositionen, d. v. s. med halva beloppet av den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten för 1940. Läggas ett annat procenttal än 120 till grund, måste en omräkning göras. Detta är i så fall det egentliga nya arbetet, som tillkommer.

Man bör emellertid observera, att en mycket väsentlig lindring i länssty-relsernas arbete samt i arbetet för taxerings- och prövningsnämnder upp-kommer enligt vårt förslag, i det att dessa myndigheter och nämnder icke behöva behandla och taga ståndpunkt i den mycket ömtåliga frågan om »av-sevärd försämring i av den skattskyldige bedriven näringsverksamhet eller annan därmed jämförlig omständighet samt synnerliga svårigheter med skat-tens gäldande till följd därav finnas vara för handen».

Enligt vår uppfattning är detta arbete lika omfattande som det ökade arbetet med skatteuträkningen. Dessutom är det av en betydligt mer an-svarsfull art.

Undertecknade föreslå sålunda,

att § 2 i förordningen om värnskatt kommer att lyda:

§ 2.

Värnskatt skall av fysisk eller juridisk person erläggas vid ordinarie novemberstämma 1940 med halva beloppet av den statliga inkomst- och förmögenhetsskatt, som på grund av taxering för år 1940 skulle utgå enligt de beräkningsgrun-der, som gälla för 1939 års statliga inkomst- och förmögen-hetsskatt, dock ej där utskyldsbeloppet för den skattskyldige skulle understiga en krona. Värnskatt erlägges i den kom-mun, där den skattskyldige år 1940 taxerats till statlig in-komst- och förmögenhetsskatt.

Provisorisk värnskatt skall erläggas i februari 1940 med halva beloppet — på lämpligt sätt avrundat — av den stat-liga inkomst- och förmögenhetsskatt, som påförts eller kom-mer att påföras den skattskyldige på grund av taxering år

1939, dock ej där utskyldsbeloppet för den skattskyldige skulle understiga fem kronor.

Provisorisk värnsskatt erlägges, där den skattskyldige år 1939 taxerats till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

Betalad provisorisk skatt skall avräknas å den slutliga värnsskatten.

Stockholm den 22 november 1939.

Gust. Svedman.

Karl Magnusson.